

La viola

La coneguda viola d'olor és anomenada pels botànics *Viola odorata*, per distingir-la de les altres violes que no fan olor i que floreixen una mica més tard (aquestes reben els botànics els noms de *Viola riviniana*, *Viola sylvestris*, *Viola alba*, *Viola hirta*,...no solament perquè no fan olor, sinó perquè se'n diferencien per d'altres característiques morfològiques).

La viola ha estat sempre un símbol de modèstia i d'humilitat, perquè malgrat el perfum delicat i exquisit de les seves flors, la planta passa gairebé desapercebuda enmig de l'herbei de les vores dels camins humits, dels boscos d'alzines, roures i suros i dels llocs frescos on habita.

Per la seva floració avançada, ha estat considerada com un preludi de la primavera i del bon temps. Conten que quan Napoleó fou exiliat a l'illa d'Elba, va prometre als seus partidaris que tornari la primavera vinent i que, des d'aquell moment, la viola va esdevenir l'emblema dels bonapartistes i la contrasenya de tots aquells que es delien pel retorn de l'Emperador.

De la flor de viola se n'extreu l'essència de viola, utilitzada en perfumeria, en molt petita quantitat (de l'ordre de 31 grs. d'essència per cada tona de flors).

La viola té, a més, aplicacions medicinals diverses.

— La seva flor és utilitzada, en forma d'infusió o de xarop, contra la tos, perquè fa més líquida la secreció bronquial i facilita d'aquesta manera l'expulsió, mitjançant una tos menys violenta, de productes patològics formats o acumulats a les vies respiratòries i als alveols pulmonars.

La infusió de flors de viola té també un efecte sudorífic, és a dir, provoca la suor.

La infusió de flor de viola té una flaire suau i un color verd violat molt atractius. Per preparar-la es posen uns 3 grams de flors de viola per cada tassa d'aigua bullenta.

Per fer el xarop, es fa bullir 1 litre d'aigua en un pot i s'hi tiren 30 grams de flors de viola. Immediatament després, es treu el pot del foc, es tapa i es deixa reposar tot plegat unes 12 hores. Després es cola o es filtra el contingut del pot i es passa a una empolla grossa, on es tiren, a més, 1 Kg. 800 grs. de sucre. Aquesta barreja es va remenant diverses vegades cada dia fins que el sucre es dissol totalment en l'aigua de violes i pren una consistència espessa.

Contra la tos, hom pren el xarop o la infusió més o menys barrejats amb aigua, en quantitats variables a gust del consumidor.

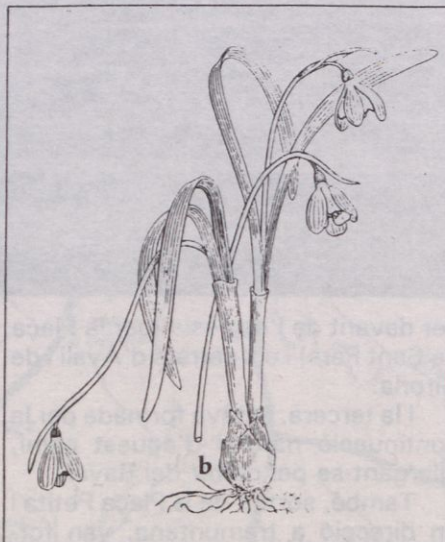
Per estimular la suor, hom ha de prendre una bona tassa d'infusió ben calenta, amb sucre o sense, abans d'anar a dormir.

— L'arrel de viola, pel seu contingut en saponines (substàncies detergents emulsionants de les grasses) és utilitzada per provocar el vòmit. Per a això, sols cal posar una petita quantitat (de 2 a 4 grs.) de pols d'arrel de viola en una mica d'aigua tèbia i anar-ne prenent unes quantes cullerades tèbies cada 10 minuts aproximadament.

La recol·lecció de les flors de viola es fa a la primavera. Es recullen solament les flors, sense el peduncle, a migdia, quan el sol ha fet desaparèixer la rosada. Es posen a secar a l'ombra i en un lloc ben ventilat, cobertes amb un paper. Quan ja són ben seques, passa almenys una setmana, es posen en saquets de roba i es guarden en un lloc sec i fosc.

Les arrels de viola s'han de recollir, en canvi, a la tardor, quan la planta està a punt d'entrar en el període de repòs hivernal.

.....
Aquí a la Plana de la Selva tenim, encara una altra mena de viola, la viola blanca.

La Viola Blanca.

Anomenada pels botànics *Galanthus nivalis*, és planta freqüent a les zones d'altitud mitjana i elevada del Montseny, Guàrdies, la Garrotxa i el Pirineu, on el seu nom popular, lli de neu, dóna ja una idea de la seva resistència al fred i avançada floració.

La Viola d'Olor.

No deixa de ser curiós, doncs, que aquesta planta, allunyant-se de les altures nevades, faci acte de presència a la plana selvatana, on es localitza en determinats indrets a les vores de l'Onyar, del Rerapins, de la Riera de Sta. Coloma i, segurament, en alguna altra raconada. En podeu veure bells exemplars al davant mateix del cementiri de Girona o prop de la font del Mas Vilà, als marges de l'Onyar.

Aquesta planta, per la seva aparença i la seva distribució geogràfica, dóna una pinzellada d'altitud i de frescor a una plana que, de fet, veu reflectida en el seu clima la situació geogràfica privilegiada de què gaudeix dintre dels territoris de la baixa zona mediterrània.

Xavier Viñas i Teixidor